

KIRJALLINEN KYSYMYS 1239/2002 vp

Raahe-paketissa olevien investointien ja koulutuksen toteuttaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Rautaruukki Steelin irtisanomiset ovat paha isku erityisesti Raahen seutukunnalle, jossa muu kehitys on ollut myönteistä. Pääministeri Paavo Lipponen lupasi Raahessa käydessään, että tämä seutukunta saa ns. Raahe-paketin, jolla alueen vaikeaa tilannetta helpotetaan.

Eduskunnan kyselytunnilla 23.1.2003 pääministeri vastasi kysymykseeni Raahe-paketin sisällöstä. Pääministeri lupasi koulutuksen lisäksi Raaheen uusia investointeja. Raahen seutukunta on esittänyt valtion rahoitettavaksi useita investointikohteita, esim. 8-tien peruskorjauksen, syväväylän ruoppauksen, koulujen peruskorjauksia jne. Valtio voi myös Rautaruukin pääomistajana esittää tuotantoa tehostavia ja yhtiön kannattavuutta parantavia investointeja. Eräs tällainen investointi on pitkään esillä ollut Raahen tehtaan

voimalaitoksen modernisointi ja tehon nosto. Korkean sähkön hinnan vuoksi investointi on varmasti nyt taloudellisesti kannattava.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä investointeja ja koulutusta pääministeri konkreettisesti tarkoitti vastataksaan kyselytunnilla Raahe-pakettia koskevaan kysymykseeni ja

onko investoinneista ja koulutuksesta tarkoitus tehdä päätöksiä ennen eduskuntavaaleja?

Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 2003

Unto Valpas /vas

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Unto Valppaan /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1239/2002 vp:

Mitä investointeja ja koulutusta pääministeri konkreettisesti tarkoitti vastatesaan kyselytunnilla Raahe-pakettia koskevaan kysymykseeni ja

onko investoinneista ja koulutuksesta tarkoitus tehdä päätöksiä ennen eduskuntavaaleja?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Rautaruukki Steelin irtisanomiset ovat määrältään merkittäviä ja vakava asia niiden kohteeksi joutuneille henkilöille ja Raahen alueelle. Irtisanomisten määrä Raahessa on tämänhetkisten tietojen mukaan noin 440 henkilöä. Pääosalla irtisanotuista työttömyyden alku ajoittuisi syksyyn 2003. Loppujen irtisanottavien työttömyyden alku ajoittuisi vuoden 2004 ensimmäiseen vuosineljännekseen. Irtisanomisprosessi on yli vuoden pituinen. Mikäli työttömyysluvut kasvavat tuolla määrällä, työttömyysaste nousisi pari prosenttia. Vaikean tilanteen helpottamiseksi tarvitaan yhteiskunnan toimenpiteitä.

Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli tamikuussa 14,0 % ja Raahen seutukunnan alueella se oli 15,5 % (koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,0 %). Viime vuoden aikana työttömyys on vähentynyt sekä koko maassa että myös Pohjois-Pohjanmaalla ja Raahen seutukunnan alueella.

Raahen seutukunnan työvoimatoimisto tukee työttömäksi joutuvia luonnollisesti kaikin mahdollisin palveluin ja toimenpitein. Raahen seutukunnan työvoimatoimisto on osallistunut Rautaruukki Oy:n järjestämiin informaatiotilaisuuksiin, jotka ovat kohdistuneet irtisanottuun työvoimaan. Työvoimatoimisto on esitellyt tilaisuuksissa (tähän mennessä 3 kpl) työvoimatoimiston palvelukokonaisuuden työnhakija-asiakkaille. Työvoimatoimisto on nimittänyt 1.3.2003 alkaen Rautaruukin tilanteen johdosta oman nimikotityövoimaneuvojan hoitamaan irtisanottujen työvoimapalveluja. Työvoimatoimistossa on ollut tarkoituksena järjestää 10.3.2003 yhteistyökokous, jossa tuotaisiin yhteiseen keskusteluun eri tahojen suunnitelmat ja toimenpiteet irtisanomistilanteen johdosta.

Työvoimapolitiittisilla määrärahoilla pyritään tukemaan työllistymistä ja estämään työttömyyden pitkittyminen. Valtioneuvosto on jakanut TE-keskuksille vuoden 2003 työvoimapolitiikan määrärahat, yhteensä lähes 600 milj. euroa. Tästä Pohjois-Pohjanmaan osuus on noin 49,0 milj. euroa, josta työllistämistukeen tuli 20,6 milj. euroa, työvoimapolitiittiseen koulutukseen 12,5 milj. euroa, ESR- ja EAKR-hankkeisiin noin 12,7 milj. euroa, työllisyysperusteisiin investointeihin 1,6 milj. euroa sekä työvoimapalvelujen erityismenoihin 0,8 milj. euroa.

Kysymyksessä mainittu Raahe-paketti pitää sisällään investointeja ja koulutusta. Alustavasti on ollut esillä rahoitettavia investointihankkeita: mm. Lapaluodon satamalaiturin jatkaminen, Pataston koulun rakennustyöt, Orajärven kunnostaminen, Ruutukaava-Raahen katu ympäristön peruskorjaus, Satamaradan uusi linjaus ja sähköistys, Raahen kaupungin metsän ja Pattijoen Korkeonkankaan teollisuuskylien yhdistäminen. Näi-

den investointien suuruus olisi noin 4,4 milj. euroa, josta valtion osuus olisi noin 1,5 milj. euroa. Osa hankkeista on mahdollista päättää jo lähi-viikkoina. Osa niistä on kesätyökohteita.

Koska aiotut irtisanomiset tapahtuvat pitem-män ajan sisällä, tarkkoja koulutussuunnitelmia ei vielä voi olla valmiina. Koulutushankinnat konk-retisoituvat sisällöltään sen jälkeen kun työttö-mien työnhakijoiden palveluprosessi käynnisi-tyy. Raahen seutukunnan työvoimatoimisto on alustavasti esittänyt vajaan 100 000 euron määrä-rahatarpeita koulutuksen hankintaan. On esitetty tarpeita hankkia mm. seuraavaa koulutusta:

— valmentavaa, ammattitaitoa ylläpitä-vää/päivittävää ja yrittäjyyteen/omaan työllisty-miseen liittyvää koulutusta,

— koulutusta yksilöllisiin ammattitaitoa edistäviin tarpeisiin (yksittäiset oppilastyöpäi-vät) ja

— ESR-projektissa koulutusta edellisten li-säksi laajemmin vastaamaan yksilöllisiin koulu-tustarpeisiin.

Edellä on esitetty valtion alustavaa panostusta Raahen seutukunnan vaikean työttömyystilan-teen helpottamiseksi. Työvoimapoliittisilla mää-rärahoilla vaikutetaan työttömyyden ja varsinkin pitkäaikaistyöttömyyden alentamiseen. Mutta tä-män lisäksi tarvitaan erityistä aktiivisuutta ja yh-teistyötä alueellisilta ja paikallisilta toimijoilta. Alueelle tarvitaan uusia työpaikkoja.

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2003

Pääministeri Paavo Lipponen

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Fru talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Unto Valpas /vänst undertecknade skriftliga spörsmål SS 1239/2002 rd:

Exakt vilka investeringar och vilken utbildning avsåg statsministern under frågetimmen i sitt svar på min fråga om Brahestadspaketet och

har man för avsikt att fatta beslut om investeringarna och utbildningen före riksdagsvalet?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Uppsägningarna vid Rautaruukki Steel är betydande till antalet och en allvarlig sak för de personer som drabbats av dem och för Brahestadsregionen. Antalet uppsägningar i Brahestad gäller enligt nuvarande uppgifter ca 440 personer. För de flesta uppsagda skulle arbetslöshetsperioden börja under hösten 2003. För de övriga som sägs upp skulle arbetslöshetsperioden börja under det första kvartalet av 2004. Uppsägningsprocessen varar över ett år. Om arbetslöshetssiffrorna ökar med samma mängd höjs arbetslöshetsnivån med ett par procent. Det kommer att behövas åtgärder från samhällets sida för att underlätta den svåra situationen.

I Norra Österbotten var arbetslöshetsgraden 14,0 % i januari och i Brahestadsregionen var den 15,5 % (i hela landet var andelen arbetslösa arbetssökande 12,0 % av arbetskraften). Under det senaste året har arbetslösheten minskat både i hela landet och i Norra Österbotten och Brahestadsregionen.

Brahestadsregionens arbetskraftsbyrå stöder naturligtvis dem som blir arbetslösa med alla möjliga tjänster och åtgärder. Brahestadsregionens arbetskraftsbyrå har deltagit i de informationstillfällen som Rautaruukki Oy har ordnat för den arbetskraft som sagts upp. Arbetskraftsbyrån har vid de här tillfällena (hittills tre till antalet) presenterat byråns servicehelhet för arbetssökande kunder. Arbetskraftsbyrån har med anledning av situationen vid Rautaruukki utsett en egen arbetskraftsrådgivare som från och med den 1 mars 2003 skall sköta arbetskraftsservicen för de uppsagda. Arbetskraftsbyrån har haft för avsikt att ordna ett samarbetsmöte den 10 mars 2003, där de olika aktörernas planer och åtgärder med anledning av uppsägningssituationen tas upp till gemensam diskussion.

Genom ett arbetskraftspolitiskt anslag försöker man stöda sysselsättning och förhindra att arbetslösheten blir långvarig. Statsrådet har fördelat anslaget för arbetskraftspolitiken 2003 på sammanlagt nästan 600 miljoner euro till TE-centralerna. Av anslaget utgör andelen för Norra Österbotten ca 49,0 miljoner euro, varav 20,6 miljoner euro gick till sysselsättningsstöd, 12,5 miljoner euro till arbetskraftspolitisk utbildning, ca 12,7 miljoner euro till ESF- och ERUF-projekt, 1,6 miljoner euro till investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte samt 0,8 miljoner euro till särskilda utgifter för arbetskraftservicen.

Det i spörsmålet nämnda Brahestadspaketet innehåller investeringar och utbildning. Preliminärt har bl.a. följande investeringsprojekt tagits upp som finansieringsobjekt: en fortsättning på hamnkajen i Lapaluoto, byggarbeten vid Pattasten koulu, istandsättande av Orajarvi, grundrenovering av gatumiljön i Brahestads rutplansområde, ny linjedragning för och elektrifiering av

hamnbanan, förenande av industribyarna Kaupunginmätsä i Brahestad och Korkelonkangas i Pattijoki. Storleken på dessa investeringar skulle uppgå till ca 4,4 miljoner euro, av vilka statens andel skulle vara ca 1,5 miljoner euro. Beslut om en del av projekten kan fattas redan inom de närmaste veckorna. En del av dem är sommarjobbsobjekt.

Eftersom de planerade uppsägningarna sker inom en längre tid kan exakta utbildningsprogram inte vara färdiga ännu. Utbildningsprojekten konkretiseras till sitt innehåll efter att serviceprocessen för de arbetslösa arbetssökandena har inletts. Brahestadsregionens arbetskraftsbyrå har preliminärt presenterat ett anslagsbehov på knappa 100 000 euro för anskaffning av utbildning. Man har presenterat behov av bl.a. följande utbildning:

— förberedande utbildning, utbildning som upprätthåller/uppgraderar yrkesfärdigheten och utbildning som hänför sig till företagande/egen sysselsättning,

— utbildning för enskilda behov som främjar yrkesfärdigheten (individuella elevarbetsdagar) och

— utöver de sistnämnda utbildning inom ESF-projekt som på ett mera omfattande sätt skall motsvara individuella behov av utbildning.

Statens preliminära insats för att underlätta den svåra arbetslöshetssituation i Brahestadsregionen har presenterats ovan. Med arbetskraftspolitiska anslag verkar man så att arbetslösheten och i synnerhet långtidsarbetslösheten minskar. Men utöver detta krävs särskild aktivitet och samarbete av regionala och lokala aktörer. Det behövs nya arbetsplatser i regionen.

Helsingfors den 11 mars 2003

Statsminister Paavo Lipponen